

Bitmeyen tatil

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Herkes mi yaşar yoksa o ıssızlık duygusu gelip yalnızca beni mi bulur bilmiyorum. Bir şey yiyip içmek için, sayıları binleri bulan o kamuya açık yerlerden birisine gider oturur, bir yabancılıkla etrafa bakarsınız. Gördükleriniz değişmez ve ürperticidir: Sarı ya da kahverengi alüminyum pencere ve kapılar... Mozaik yer döşemesi... İyi yapılmamış, yer yer dökülmüş sıva... Alttan kendini pütür pütür belli eden sıvanın özensizliği üstüne sürülmüş çiğ beyaz kireç badana... Kaygan, sentetik kumaşlardan yapılmış, yavruağzı renginde masa örtüleri ve peçeteler... Üstlerinde yer yer yemek lekeleri... İnsanı tiksindiren bir 'küçük hesap' kaygısının ortadan ikiye ayırıp, zar kalınlığına eksilttiği kâğıt peçeteler... Sonra elinizi yıkamak istersiniz. Tuvaleti gösterirler, girersiniz. Kırık lavabolar... Küçüğün küçüğü lavabonun iyice yukarılarında bir yere asılmış, açıldığında üstünüzü başınızı su içinde bırakacak musluklar... İğrenç tuvalet içleri... Suyun içinde eriyip cıvıklaşmış sabun kalıbı... Elinizi kurulamanız için ortada ya hiçbir şey yoktur ya da birkaç parça kâğıt bir kenarda durmaktadır.

Ben bütün bunlarla ilk otuz beş yıl önce 15 liraya Gazanfer Bilge otobüsleriyle Ankara'dan İstanbul'a gelip giderken karşılaştım. Yolculuğa Gerede'de ara verilir ve bir başka pehlivanın, Hamit Kaplan yanılmıyorsa, işlettiği lokantaya girilirdi. Her şey aynen böyleydi. Üstüne üstlük, kapaklı, kovayla kavanoz arasında, şeffaf bir plastik kabın içinde tıkılmış ekmekler dururdu ortada. Mazotun içimi bulandıran kokusu arasında zorla bir şeyler yemeye çalışırdım.

Derken bu görüntü 'yaz yolculukları' aracılığıyla hayatımıza bütün bütüne girmeye başladı. Türkiye artık gece yolculuklarını kendisine iş edinmişti. Marmaris'lere, Bodrum'lara, Kaş'lar, Kalkan'lara gidiyorduk. Gene mazot ve o çok iyi bilinen, ne dediği anlaşılmasız anons sesleri arasında molalar veriyor, nedense hep suların bastığı tuvaletlere giriyor, ıslak ellerimizle, kapıda bekleyenlere ıslak paralar uzatıp, ıslak para üstü alıyorduk. İçenler, karbonatlı çaylar içiyordu. Sonra ansızın birisi bir mucizevi vahiyle 'gözleme' ve 'bazlama'yı keşfetti. Derken dürümleri ağızımıza sokmaya çalışır olduk. (Evet, bir aydınımız da 'ulusal bileşim tezi' adına 'hoş geldin dürüm' diye bir yazı yazmıştı...) Bir yandan da 'pansiyon gerçeği'ni öğreniyorduk. Ortak yaşamın kuralları ve kuralsızlıklarıyla iç içeydik. Hayatlarımızı belirleyen büyülü sözcük 'rahatlık'tı. Rahatlık, şehirlerin dışındaki kırlarda yapılan pikniklerin düzenini yaşamak demektir: Rahatlık, tokyo (çok ilginç, artık 'ceyo' deniyormuş), pijama, atlet fanilas, kıllı göğüsler, ter kokuları, feryat figan bağırarak çocuklar, ardından koşup onlara bir tek kaşığın ucuyla yumurta yedirmeye çalışan, o arada öfkeleriyle hakaretler, beddualar yağdıran kadınlar-anneler, plastik tabaklara 'doğranmış' salatalık, domatesten ve bu manzaradan oluşan kahvaltılık demekmiş.

Bunlar yaşandı fakat bitmedi. Başka bir şey oldu ve bu yaz yolculuklarının hayatımıza soktuğu taşra garlarındaki estetik ve taşra tatillerine, pikniklere 'münhasır' 'rahatlık' anlayışı geldi büyük şehir dediğimiz yerlere egemen oldu. (Bir farkla: Pijamalar eşofmanlarla, tokyolar spor ayakkabılarıyla yer değiştirdi.) Artık nereye giderseniz gidin, Dıranas'ın şiirinde söylediği gibi 'Of... hep aynı şey, aynı şey, aynı şey / aynı, aynı, aynı, aynı...' Darasıyla birlikte: Cipler, son model arabalar ve onların açık camlarından fıskıran müzik! Öylece Falih Rıfkı yanıldı; hiç değilse devrini tamamladı. O, yüzyıl başı İstanbul'una 'Büyük Köy' diyordu. Oysa mesele İstanbul'a özgü olmaktan çıktı. Bütün Türkiye inanılmaz ilerlemesi ve gelişmesiyle bir 'büyük kasaba' oldu.

İnsanlar, o kasabada bitmeyen tatillerini büyük rahatlıkları içinde yaşıyor.